

[Augsburg], 31. August 1575

An Theodor Zwinger

UB Basel, Fr. Gr. I 11, fol. 346r-v (nicht eigenhändig bis auf die Unterschrift) + 347r (Beilage; eigenhändig).

S. Voluntatem meam, clarissime vir, Domine et amice colende, non ingratam tibi accidisse, est quod gaudeam. Vtinam verò mihi facultas esset ea praestandi, quibus tu quoque gauderes. ἀλλ᾽ ὡς δυνάμεθα. Ἀναβίωσις mea (si tamen ita dici meretur) gratulatione amicorum potius, quam delectatione mea, celebratur. Sexagenarios de ponte: dixere veteres: de me verò, qui et sexagenarius, et valetudinarius sum, neque ferè quicquam in corpore integrum habeo reliquum; quid tandem illi dicent? sed ego τὴν πάρα θεοῦ προθεσμίαν, si non magno et excenso, aequo tamen et toleranti animo expecto.

De lucubrationibus meis residuis, in publicum edendis, non magnoperè labore: et Typographos vestrates, προμηθέας εἶναι οὐ μετὰ τὰ πράγματα, facilè patior. Quorum alteri, omissa in Isocrate caesaria praefatione, me penè crimine laesae maiestatis obligarunt, alteri in Demosthene tam multa praetermisserunt, corruerunt, confuderunt: vt quae duae lucubrationes perpetuam mihi laudem (mea quidem spe atque opinione) afferre debuissent: eae partim exitium minitatae mihi fuerint; partim dedecus et ignominiam, pro laude et gloria, conciliarint. Quòd si illi codices eos tardius expectatione sua distrahunt: meritas temeritatis sua et negligentiae dant paenas: neque quicquam est, quod illi vel ipsis autoribus, vel mihi interpreti et correctori imputent. Nam et ipsi autores praestantissimi sunt, et omnium aetatum suffragijs, laudibus penè diuinis celebrati: et ego id praestiti quod potui: et vt alij (quod equidem facilè credo) aliquid ornatius afferre possint: qui tamen id facere voluerit, adhuc vidi neminem. Ollum autem id est, Oporinum nostrum, nihil è meis operibus caepisse detrimenti: sed patronorum meorum liberalitate adiutum esse: te aequè mecum nosse arbitror. Neque ego illi obtrusi quicquam: sed ille me conquiescere, et mea siue Philosophia siue Philologia frui, nunquam passus est: donec eò et aetas ingraescens, et afflictæ valetudo, et annonae caritas, me redigerent, vt bibliothecam, in qua omnes meae opes repositæ essent, paulò amplius semisse iusti precij, venderem. Haec emolumenta sunt, quae ex illius Olli (cuius amori nihil vñquam negare potui) perceperim. Cùm verò anno abhinc decimo Francoforti postremo illum vidi semper: ne vnicum quidem folium lucubrationum mearum in tota illius taberna reperiebam, omnis generis libris et olim et nuper excusis, referta. Sed fortasse iuuenis, et doctior et felicior fui, quam nunc senex, πολλῶν παθημάτων, ἐμοὶ μαθημάτων γενομένων. Rectè itaque et Oporiniani et Episcopiani mihi diffidunt, vel temporibus potius (quanquam haec nunquam ferè bona fuerunt: aut certè his quae nunc sunt, non multò meliora) τὴν κρίσιν οὐ τῇ φήμῃ, ἀλλὰ τῇ αὐτοφίᾳ ἐπιτρέψοντες. Sed (vt ad rem redeam) de editione mearum nugarum non magnoperè labore. Quae tamen si euolare voluerint: nidulum fortassis aliquem vel in Belgio, vel apud Allobroges inuenient, in quo conquiescant.

Hanischius apud nos mathemata, parua sane remuneratione laborum, docet. Sed opera dabitur (quod quidem in nobis situm erit) vt liberalius cum eo agatur. Heincelij et pater et filius multam tibi salutem optant. Vale, pridie Calendas Septembbris, anno 1575.

Hiero[nymus] Wolfius
Tuus.

Libelli quos præ manibus habeo sunt.

- I. Libelli¹ duo, qui² Doctrinam³ rectè viuendi et bene moriendi continent.⁴ Georgio Gemisto Plethon, et, vel, Demetrio Cydonio, vel Nemesio, Episcopo Emiseno, autoribus: graecolatini, emendati, cum annotationibus.
 (Hi anno 52 et 53 ab Oporino primùm in lucem editi fuerunt, nec iam venales reperiuntur)
- II. Hieronymi Wolfij annotationes⁵ in M. T. Ciceronis disputationes Thusculanas: et partitiones oratorias, et orationem Archianam, Marcellinam, Ligarianam, Manilianam, Miloniam: alicubi conuersione graeca, et vernacula addita: cum obseruationibus non paenitendis.
- III. Hieronymi Wolfij annotationes in Tabulam de sectis et opinionibus philosophorum et Hermiae, eiusdem argumenti libellum.⁶ et sententiae aliquot Ciceronianae, graecè et Germanicè redditiae: et breues quaestiones in officia Ciceronis: censuris additis.
- Haec ego tanti, quanti sunt, hoc est, nihili aestimo: non quin studiosis adolescentibus profutura putem: sed quòd perpaucos esse studiosos video. Edi tamen à me utcunque correcta mallem: quam ab alijs contra animi mei sententiam contaminata et deprauata.
- Habeo et alias nugas complures, quas hactenus colligendi et corrigendi per valetudinem potestas data non est: quae quia penes me solum sunt, nihil est periculi ne proualent in publicum me inuito. Datus enim sum operam, ut illas aut concinnem, aut Vulcano consecrem, priusquam ipse hinc auolauero.
- Sunt multi boni libri ab Oporino expressi, qui nec Norimbergae nec hic, fortasse nec alibi vaenales reperiuntur. Audio autem quosdam à creditoribus detineri: qui profectò rationibus suis melius consulerent, si eos per bibliopolas distrahendos curarent. Sed desino: Sum enim Casandraeo quodam fato natus, ut vera dicenti, et salutaria consulenti nemo fidem habeat.

¹Am Rand vermerkt: Hic libellus 20 paginas impressas vix attinget. // ²Libelli duo, qui] am Rand ergänzt //

³Korrigiert statt Doctrina // ⁴continent] über der Zeile ergänzt // ⁵Am Rand vermerkt: Hic fortassis ad paginas 40 aut 50 excrescit // ⁶et Hermiae ... libellum] am Rand ergänzt.